

Ötvenéves a HódMag

Nem szabad a múltat eltörölni, elfelejteni; a múltból meríteni kell. Ezt igazolta az a június 15-én Hódmezővásárhelyen tartott ünnepség is, amelyen a vetőmagüzem megalapításának ötvenéves évfordulójára emlékeztek. Mesélt a múlt, avagy ahogy a meghívóban is szerepelt: „Mesélő múlt”. Antal Gábor, a Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgatója és Földesi László, a cég vetőmag üzletágának igazgatója meghívták mindazokat a volt kollégákat is, akik az alapítás óta helyálltak itt az elmúlt évtizedekben, megalapozva az üzem és a cég jövőjét. Szinte zsúfolásig megtelt az ötezer tonnás terménytárolóból kialakított fogadóterem.

Sztancsik Zoltán nyitotta a megemlékezők sorát, elsőként ő idézte fel a múlt történéseit. Az 1961-es alapítóterületkor ugyan még nem dolgozott az üzemben, de 1968-tól már meghatározó részese volt az eseményeknek. Hat igazgatója volt a cégnek, akikkel személyesen találkozhatott, így Nagy Sándorral is, akinek az irányításával épült a vállalat és a vetőmagüzem. Őt követte Csehó Péter, majd Hovorka György, Buzi N. Mihály, Egyed Béla, s napjainkban Antal Gábor.

A vetőmagüzem vezetői szintén hatan követték egymást az irányítói poszton: Kazán Imre 1961-től 1973 őszéig dolgozott itt, majd Zsótér István (1973-1979), Gila Kálmán, Bozsér Róbert és Kálazy Endre követték, Földesi László pedig két éve vette át a stafétát.

Nagy Elemér 1962. január elsejétől főkönyvelőként szolgált a gazdaságot. Emlékező beszédében felidézte, hogy a múlt század hatvanas éveiben politikai döntés alapján történtek a beruházások, és egy központi szervezet felelt a tervek megvalósításáért. Így volt ez a hódmezővásárhelyi üzemmel is, ahol 1960-ban a kutasi állami gazdaságot szemelték ki az üzem központjának. További öt kisebb gazdaságot csatoltak az üzemhez, így jött létre a mai

hibridüzem. Nagy Elemér felidézte a kezdeti évek nehézségeit, a könyvelés anomáliáit, fejlesztési szakaszait, a gázenergiára való áttérést. Az éppen az ünnepség napján 80 éves szakember büszke rá, hogy hitel nélkül adta át utódjának a cég könyvelését.

Dr. Csizmadia Sándor 1959-ben fiatal agrármérnökként került a kutasi gazdaságba, ahol – a diploma ellenére – mondhatni a segédmunkától haladt felfelé a ranglétrán. Fiatalon, 30 évesen nevezték ki a Gorzsa Állami Gazdaság igazgatójának, ahonnan hét év után tért vissza a Hódmezővásárhelyi Á. G.-ba, ahol nyugdíjba vonulásáig dolgozott. Szép emlékként említette a címerzési táborokat, amik kapcsán megjegyezte: a fiatalok nevelése elsősorban rajtunk (mármost az idősebb korosztályn) múlik.

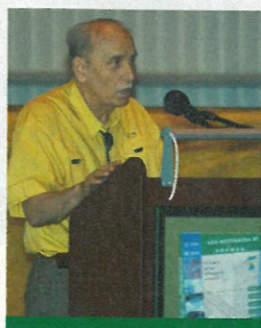
Sepsei Sándor 1961 februárjában került a Hód-Mezőgazda Zrt. jogelődjéhez, ahol

fél évig az állattenyésztési ágazatnál dolgozott, majd ezt követően áthelyezték a vetőmagüzemhez. Itt végigdolgozta a kezdeti időszakot, amikor a technológia még nem volt teljesen kiépítve. Ez idő alatt sem állt le az üzem, fogadnia kellett a terményeket, de ezt is „túlélétként”. Az első beruházásokat azonban újabbak követték, így az üzem jelentősen javított a termékek minőségén. Emlékeztetett arra is, hogy az üzem megépítése milyen fontos – ma úgy mon-

Göröcs „Titi”, Várhidi Pál mellett 24 évesen már „öregnek” gondolta magát. Vidéki gyerekként a nagyvárosi élettel sem tudott megbarátkozni, így miután hívták, Vásárhelyre költözött, ahol a Békés-Csongrád megyei ÁG-nál dolgozott. A lucernaszárító és a vetőmag üzemeket felügyelte az igazgatóság részéről, így jelen volt a kutasi üzem átadásánál is, majd 1970-ben már a Hódmezővásárhelyi Á.G.-hoz „igazolták”, áruforgalmistaként, kereskedőként. Amikor Kazán

Sztancsik Zoltán

Nagy Elemér

Dr. Csizmadia Sándor

Sepsei Sándor

Zsótér István

Bozsér Róbert

danánk – vidékfejlesztési lépés volt, hiszen a környező tanyavilágot integrálta, munkát adott az embereknek, s megindította a szűkebb régió infrastrukturális, gazdasági és szociális fejlődését.

Zsótér István hosszú évtizedek után „bevallotta”, hogy valójában a sport terén szeretne volna kibontakoztatni pályafutását. Az Újpesti Dózsa labdarúgó csapatában játszott, hat NB I-es mérkőzésen vett részt, de Szusza Ferenc,

Imre nyugdíjba ment, Zsótér Istvánt bízták meg a vetőmagüzem vezetésével. Oroszlánrésze volt abban, hogy a hibridüzemnek elegendő terménye és partnere lett a vetőmagok előállításához.

Bozsér Róbert a '90-es éveket idézte. A korszakot leginkább a hazai vetőmagpiac összeomlása jellemezte, hiszen elvesztették a szovjet piacot. Eladhatatlan, a keleti piacra szánt vetőmagtétel nehezítették a kereskedelmet.

Ekkor veszítették el legnagyobb partnerüket, a Pioneert is, mert ők Szarvason építettek saját üzemet. Keleten és nyugaton egyaránt keresték a kereskedelmi, üzleti partnereket, szerencsére inkább több, mint kevesebb sikerrel. Az ő irányítása alatt épült meg az új szárító üzem. Bozsér Róbert büszke arra, hogy a HódMag Magyarország legjobb és egyetlen független, magyar tulajdonú üzem.

Kálazy Endre ugyancsak a közelmúlt eseményeiről szólva elmondta: annyi jó elődje volt a vetőmagüzem élén, hogy neki csupán az elődök munkáját kellett folytatnia. Egy korszerű, technológiai szempont-

folyik az üzemben. Tudatos építésre van szükség annak érdekében, hogy az ország egyetlen magántulajdonú vetőmagüzeme tovább éljen. A HódMag márkanév, amit nem szabad lerontani. 2004 óta több mint 7 milliárd forintot fordítottak beruházásra a cégnél, amelynek több üzletága van. A vetőmag üzletág az egyik, igen fontos „lába” a cégnek, s itt is folytatják a fejlesztéseket. Gondolkoznak a tárolótér korszerűsítésén, bővítésén, önálló víztisztító rendszer kidolgozásán. Csak előre lehet menekülni, hangsúlyozta a vezérigazgató.

A vetőmagüzem nem volt mindig nyereséges, de ma az

sikere az, hogy csak búzát, kukoricát stb. exportálunk – feldolgozatlanul. Ennél többre képes az ország, a szakembergárda, ráadásul jók az adottságaink. A magasabb feldolgozottságú termékekkel előrébb jutnánk. S ide sorolható a vetőmag ágazat is, amelyben olyan szellemi tudás, kapacitás van az országban, amely mindenképpen versenyképes a nemzetközi piacon is. Talán a forrás- és jövedelemhiány gátolja leginkább a lehetőségek jobb kihasználását.

A Hód-Mezőgazda Zrt. szervezeti egységet alkot, így nagy kár érne az országot, ha a céget kisebb egységekre darabolnák. Sajnálatos, hogy a

Hód-Mezőgazda Zrt. integrátor is, amellyel, hogy 6500 hektáron gazdálkodnak és 350 család megélhetését biztosítják – és komoly adófizetői az államnak. Ezért is bízik benne a vezérigazgató, hogy lesz folytatás, és lesz újabb ötven éve a vásárhelyi cégnek.

Földesi László üzletág igazgató „vette a lapot”, amikor arról kérdeztük, hogy hol a termény a tárolóból. A rendezvény elő kellett készíteni, így összecsoportosították a terményeket, amit csak azért tudtak megcsinálni, mert jó kereskedelmi évet zártak, így a készleteik jelenleg nem túl nagyok. De a betakarításkor már ismét megtelik a raktár.

Az elődök nyomdokain kell haladni, hangsúlyozta a fiatal szakember. A rendezvényen elhangzottak irányítatnak egy olyan ember számára, aki itt tanulta meg a szakmát. Az igények kielégítése az elsődleges

Kálazy Endre

Antal Gábor

Pallós Mihály és Földesi László

ból is megújított üzem vezetését vállalta el. Mégis úgy érezte, hogy sokáig nem fogadták be a kollégák, hiszen nem helybéli lakos, Tata mellől járt be munkahelyére. Aztán egy karácsonyi esemény változtatta meg a hozzáállásukat: váratlan szállítmány érkezett Romániából a már bezárt üzemhez. Mégis sikerült visszahívnia az embereket és estére betárolták a 23 kamionnyi terményt. Megköszönte a kollégák munkáját, ekkor kovácsolódott igazán össze a társaság. A vetőmag mindig is stratégiai termék volt, a HódMag termékeinek minőségét nem csak idehaza, hanem az országhatáron túl is elismerik.

Antal Gábor vezérigazgató csendben, kicsit meghatóan figyelte, hallgatta idősebb kollégáit. Neki azt üzeni a múlt, hogy a céget tovább kell vinni, hiszen az alapítás óta magas színvonalú szakmai munka

egyik legjobb üzletága a cégnek, annak ellenére, hogy korántsem olyan jövedelmező, mint a '90-es éveket megelőzően.

A mezőgazdasági tevékenységet az elmúlt évtizedekben leértékelték, ma nincs becsülete. Látszik ez az ágazat átlagfizetéseiben is, a bérek jelentősen elmaradtak más ágazatokéhoz képest. Az is óriási probléma, hogy míg a növénytermesztés jövedelmet hoz, addig az állattenyésztés veszteséges. Ez a helyzet az uniós csatlakozás óta élesedett ki és csak azok vannak kicsivel jobb pozícióban, akik az állattartáshoz saját termőfölddel is rendelkeznek. A magyar agrárium jövője pedig nem ez: a cégeknek több lábón kell állniuk ahhoz, hogy bizonyos időszakokat túléljenek. Nem elegendő egységesen, csak növénytermesztéssel foglalkozva termelni, hiszen nem lehet a magyar agrárium

politika éket ver a mezőgazdasági szektorok közé, ugyanis mindegyik gazdálkodási formának helye van a mai világban. A vezérigazgató német példát említi: amikor a két Németországot egyesítették, a vasfüggöny lebontása után sem zárták be a nagy keletnémet mezőgazdasági üzemeket. Sőt: igen komoly investícióval, szakemberek odavitelével mára Európa legversenyképesebb mezőgazdasági üzeime működnek keleten. A vidékfejlesztés része lehet az önfenntartó családi gazdaságok segítése, de tudomásul kell venni, ők nem lesznek nagy árutermelők és nem jutnak el a klasszikus nagy külpiacokra. A piacgazdaságban természetes, hogy a nemzetgazdasági ágazatok mindegyike a profittermelésre összpontosít, de a nagyüzemek is tekintettel vannak a környezetvédelemre, a környezet pozitív alakítására. A

szempont, ezért a vetőmag előállítását csak jól szabad végezni, és ezalatt azt kell érteni, hogy csakis jó minőségű terméket szabad előállítani. De egy igazgatónak ennél messzebb kell tekintenie, az egész vertikumot át kell látnia, mert csak így lehet a problémákat megoldani. Persze, ez nagy teher is egyben, hiszen a felelősséget nem lehet megosztani.

Vásárhelyen kiváló szakembereket kovácsolódott össze, így az innovatív gondolkodásnak könnyebb teret adni. A fejlesztések évről évre megvalósulnak, idén egy zsiniszeparátort állítanak üzembe. S hogy a partnerekkel is szoros, kiváló az együttműködés, igazolja, hogy az ünnepség végén Pallós Mihály, a KWS képviselőjében, egy emléklapokat adott át az üzletág igazgatóknak az ötvenéves évforduló alkalmából.

H. GY.